

Zajímaly by vás i další tvary a historie porcelánu?
Navštivte stálou expozici Západočeského
muzea v Plzni Umělecké řemeslo / užité
umění, kde naleznete nejen řadu tvarů
stolního i dekorativního porcelánu českého
i evropského původu, ale i příklady jejich
východních vzorů z Číny či Japonska.

Český (figurální) porcelán tří století Ke stolu

WWW.ZCM.CZ

Ke stolu

Pracovní listy k výstavě Český (figurální)
porcelán tří století – ZČM 13. 12. 2024 až 27. 4. 2025
Koncepce: Vladimíra Sehnalíková (UPM Praha)
Text: Vladimíra Sehnalíková / Lenka Merglová Pánková
Grafický design: Studio Bušek+Dienstbier

Milí návštěvníci,

prostřeli jsme náš stůl dvěma soupravami, které vznikly s odstupem více než 150 let. Obě vypovídají o době svého vzniku i nárocích na stolování. Prohlédněte si, jaké nádoby jsme použili a zamyslete se nad tím, které z nich používáte běžně a které se z našeho stolování vytratil. Zkuste se zamyslet i nad tím, které předměty jsou vhodné pro slavnostní stolování a které pro denní užití. Poznáte, jaký typ porcelánového nádobí není vhodné dávat do myčky nebo mikrovlnky? A proč?

Terinu (mísu na polévku) z Thunské jídelní soupravy vyrobila porcelánka v Klášterci nad Ohří roku 1856

Souprava s rodovým znakem je zcela unikátní památkou, která vypovídá o vkusu hraběcí rodiny Thunů. Souprava nebyla nikdy vyrobena pro jiný než hraběcí stůl a zachovala se dodnes na zámku v Klášterci, kde Thunové žili a stolovali. V bohatých barokních

tvarech soupravy je ukryta zkušenost sochaře, ale i nápaditost malíře, který při výzdobě využil matné i leštěné zlato. Je škoda, že jména obou umělců jsou pro nás neznámá.

Autora soupravy Bohemia Cobalt známe, je jím přední český designér, architekt Jiří Pelcl, jehož záměr byl zcela odlišný: souprava Bohemia Cobalt je určena pro každý stůl! Moderní tvar nádobí je ale vyzdoben prastarou technikou, malbou kobaltem pod glazurou. Dekor okopírovali výrobci v Evropě již na počátku 18. století z čínských vzorů. Granátová jablka z čínské předlohy však Evropanům připomínala cibuli, a tak dekor dostal název „cibulový“. Cibulákové soupravy byly oblíbené u vašich i našich babiček. Jiří Pelcl navrhl soupravu s velmi podobným vzorem, která však má velmi jednoduchý, moderní a praktický tvar. Která ze souprav se by vám více líbila?

Soupravu Bohemia Cobalt od Jiřího Pelcla vyrobila porcelánka Český porcelán Dubí, a. s. roku 2020

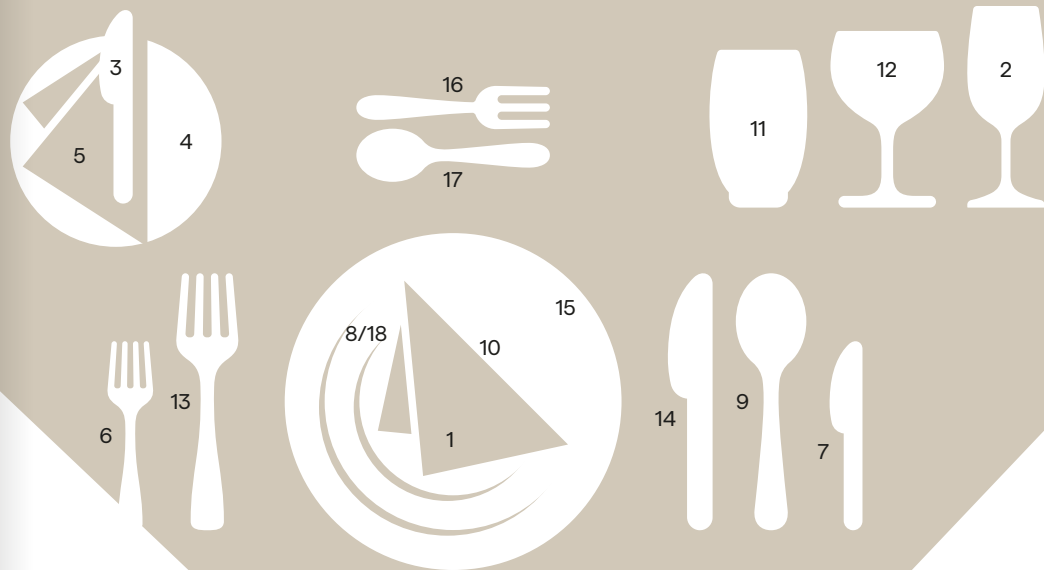
Chtěli byste se o etiketě stolování v současnosti dozvědět něco víc? Seznamte se s těmito tituly:

Špaček, Ladislav: Etiketa stolování, Universum, Praha 2021
Špaček, Ladislav: Dědečku, vyprávěj. Etiketa pro kluky a holčičky od 3 let, Mladá fronta, Praha 2012

Tip na doma

Zkuste své blízké překvapit svátečně prostřeným stolem a užijte si jejich společnost.

Minitahák k prostřenému stolu

1. textilní ubrousek
2. sklenka na sekt
3. nožik na máslo
4. talířek na pečivo
5. papírový ubrousek
6. vidlička na předkrm
7. nůž na předkrm
- 8./18. mělký talíř (na předkrm či dezert)
9. polévková lžice
10. polévkový talíř / polévková miska
11. sklenice na vodu
12. pohár na víno
13. vidlička na hlavní chod
14. nůž na hlavní chod
15. servírovací (klubový) talíř
16. vidlička na moučník
17. dezertní lžička

Pozn.: číslováno podle pořadí chodů.

jídelní servis:

terina (polévková mísa)
hluboký talíř
mělký talíř
dezertní talíř
omáčník
slánka
pepřenka
kompotová mísa
servírovací táč/mísa

čajový servis:

čajová konvice
mlékovka
cukřenka
šálek s podšálkem

kávový servis:

kávová konvice
mlékovka
cukřenka
šálek s podšálkem